
[2021-17-RE](#)

Causa 2021-17-RE

(March Vila c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 101-2021. Recurs d'empara

Aute del 19 d'abril del 2021

BOPA núm. 48, del 28 d'abril del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 25 de febrer del 2021, per la representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 3 de desembre del 2019, dictat per la Secció Civil 6 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 de gener del 2021, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li l'aute impugnat de la Sala Civil, i que retrotreguin les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, per tal que se'n dicti un de nou que sigui respectuós amb els drets constitucionals que emparen la recurrent. Així mateix, demana que se suspengui l'execució de l'aute esmentat, ja que la seva execució pot causar perjudicis d'impossible o de difícil reparació;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 2 d'octubre del 2014, la Secció Civil 6 de la Batllia va decretar l'estat de cessació de

---

pagaments i de fallida de la Sra. Maria Dolors March Vila a partir del 2 d'abril del 2013.

La representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va formular recurs d'apel·lació contra aquesta decisió.

1.2. El 3 de setembre del 2015, la Sala Civil va dictar un aute mitjançant el qual revocava la part decisòria de l'aute recorregut de manera que es procedís a la valoració de l'actiu i del passiu, incloses les sis unitats immobiliàries situades al Tarter, amb anterioritat a decretar, si s'esqueia, la situació de fallida de la recurrent.

1.3. El 19 de novembre del 2015, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar un aute en què considerava que atesa la decisió de la Sala Civil, en l'estadi en què es trobaven les actuacions, no disposava dels elements suficients per decretar la fallida de la Sra. Maria Dolors March Vila, i, per consegüent, decretava, entre d'altres, la seva cessació de pagaments i d'arranjament judicial a partir del 19 de maig del 2014.

1.4. El 5 de març del 2018, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar un aute en què, entre altres punts, requeria la Sra. Maria Dolors March Vila per presentar les seves propostes de concordat en un termini màxim de 20 dies, sota pena de veure transformat l'arranjament judicial en fallida.

La representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va presentar un escrit en què al·legava que la Batllia havia de procedir a valorar el seu actiu, incloses les sis unitats immobiliàries de la seva propietat situades al Tarter, i que atesa aquesta mancança no estava en disposició de proposar un arranjament judicial seriós.

1.5. El 18 de juliol del 2018, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar un aute en què desestimava la petició de valoració efectuada per la recurrent (II- Considerant) i li requeria novament que presentés les seves propostes de concordat en un termini de 15 dies hàbils, sota pena de veure transformat l'arranjament judicial en fallida.

La representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va formular apel·lació contra aquesta decisió, la qual va ser inadmesa a tràmit per un aute de la Sala Civil del 25 de març del 2019.

1.6. El 3 de desembre del 2019, considerant que, una vegada aprovat l'estat de crèdits, correspon al deutor presentar un concordat, sense que les lleis aplicables prevegin a càrrec del ponent de la Secció Civil efectuar una valoració de l'actiu o del passiu del deutor amb anterioritat a la presentació del concordat, i, atès que la recurrent no va presentar cap concordat en el termini atorgat, en virtut de l'article 48 del Decret del 4 d'octubre de 1969, de cessació de pagaments i fallides, la Secció Civil 6 de la Batllia va acordar transformar el procediment de cessació de pagaments i d'arranjament judicial de la Sra. Maria Dolors March Vila en un procediment de cessació de pagaments i de fallida a partir del 19 de novembre del 2015 i privar-la definitivament del dret d'explotar tot comerç per si mateixa o per persona interposada, així com de dirigir o controlar una empresa comercial individual o social.

1.7. La representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va formular apel·lació contra aquesta decisió, i, el 29 de gener del 2021, la Sala Civil va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament la decisió de la Batllia.

1.8. El 25 de febrer del 2021, la representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 3 de desembre del 2019, dictat per la Secció Civil 6

---

de la Batllia, i, contra l'aute del 29 de gener del 2021, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent exposa que el 3 de setembre del 2015, la Sala Civil va dictar un aute mitjançant el qual es revocava la declaració de la seva fallida, per tal que es valorés l'actiu i el passiu, incloses les sis unitats immobiliàries situades al Tarter, abans de poder decretar, si s'esqueia, la situació de fallida; que arran d'aquesta decisió la Batllia va decretar l'estat de cessació de pagaments i d'arranjament judicial, ja que de la relació dels seus béns i del seu valor estimatiu, es podia arribar a la proposta d'un arranjament seriós en atenció a l'import dels deutes.

- Seguidament exposa que va sol·licitar en diverses ocasions que la Batllia procedís a efectuar la valoració de les unitats immobiliàries esmentades.

- Considera que l'afirmació continguda en l'aute del 29 de gener del 2021 de la Sala Civil, d'acord amb la qual no ha detallat ni avaluat els seus béns i que tampoc ha acreditat la titularitat de les sis unitats immobiliàries del Tarter, no és lògica, atès que mitjançant un escrit de l'1 de desembre del 2014 va aportar les resolucions judicials que identifiquen aquestes unitats immobiliàries, així com la seva titularitat.

- Posa de manifest que quan es va decretar la seva fallida l'any 2014, l'administrador judicial va donar de baixa el seu negoci, que la seva situació econòmica és precària i que no pot assumir el cost de la valoració de les unitats immobiliàries esmentades.

- Retreu que aquesta valoració no hagi estat duta a terme per la Batllia mateixa, com així ho va indicar la Sala Civil l'any 2015, ni tampoc ho hagi estat per l'administrador judicial.

- Insisteix que aquesta manca de valoració ha impedit la presentació per part seva d'un concordat.

- Segons el seu parer, és totalment il·lògic que es desestimi el seu recurs d'apel·lació per la manca d'aquesta valoració, quan allò que es demanava era aquesta valoració.

- Precisa que la seva actitud no és rebel, ni dilatòria, i insisteix en què si s'hagués procedit a valorar les sis unitats immobiliàries, ja faria anys que aquest procediment estaria resolt.

- Manifesta que allò que vol és que es tingui en compte el valor real de l'actiu, com així ho va decidir la Sala Civil, el 3 de setembre del 2015.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li l'aute impugnat de la Sala Civil, i que retrotreguin les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, per tal que se'n dicti un de nou que sigui respectuós amb els drets constitucionals que l'emparen.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- Aquesta Sala exposa que la Batllia va donar temps a la recurrent per presentar un concordat en dues ocasions; la primera, mitjançant un aute del 5 de març del 2018, el qual no va ser recorregut; i, la segona, mitjançant un aute del 18 de juliol del 2018, l'apel·lació del qual va ser inadmesa a tràmit.

- Per consegüent, la qüestió sobre la presentació d'un concordat va esdevenir ferma, però la recurrent tampoc va presentar les seves propostes de concordat.

- Per tant, considera que la voluntat rebel i dilatòria de la deutora ha superat tots els límits i la seva conseqüència legal no pot ser altra que la seva declaració en fallida amb totes les conseqüències indicades en l'aute de la Batllia recorregut (que no s'impugnen).

- Afegeix que no es pot tornar a debatre la qüestió sobre la valoració d'unes suposades unitats immobiliàries situades al Tarter, que no consten que siguin de la seva titularitat tot i que la recurrent ha tingut temps per acreditar-ho.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és una tercera instància ni en un tribunal de cassació.

3.2. La recurrent al·lega, en primer lloc, la vulneració del seu dret a una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, atès que les resolucions que impugna, cosa que és comprensible, no estarien suficientment fonamentades en Dret, serien il·lògiques i l'haurien situat en indefensió.

Aquestes resolucions són l'aute del 3 de desembre del 2019, dictat pel Tribunal de Batlles, que decreta la cessació de pagaments i de fallida de la recurrent, i, l'aute del 29 de gener del 2021, dictat per la Sala Civil, mitjançant el qual es desestima el recurs d'apel·lació contra l'aute del Tribunal de Batlles.

De l'examen de la primera resolució impugnada es desprèn que aquesta està fonamentada en Dret de manera detallada i que el raonament del Tribunal de Batlles que constata que, malgrat els terminis acordats en dues ocasions successives, la recurrent no va presentar cap proposta de concordat, no pot ser considerat com a il·lògic, ni com a arbitrari.

L'aute impugnat de la Sala Civil també està fonamentat en Dret respecte de les mateixes disposicions legals (el Decret del 4 d'octubre de 1969, modificat i actualitzat per la Llei transitòria de procediments judicials del 21 de desembre de 1993).

A més, la Sala Civil posa en relleu el requeriment efectuat en dues ocasions per tal que la recurrent presentés les seves propostes de concordat, i el fet que no ho va fer, situació que comporta de manera lògica la declaració de la seva fallida.

Per tant, de l'examen d'aquestes dues resolucions esmentades, es desprèn que estan fonamentades en Dret, que no estan mancades de lògica i que no són arbitràries.

3.3. En segon lloc, cal examinar l'al·legació de la recurrent relativa a la vulneració del seu dret a la

---

defensa, igualment reconegut a l'article 10 de la Constitució.

La recurrent fonamenta la seva indefensió en l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 3 de setembre del 2015, mitjançant el qual es va anul·lar la seva fallida inicial, decretada per un aute del 2 d'octubre del 2014.

Aquesta decisió de la Sala Civil del 2015 havia revocat la part decisòria de l'aute de fallida recorregut de manera que es procedís a la valoració de l'actiu i del passiu, incloses les sis unitats immobiliàries situades al Tarter, amb anterioritat a decretar, si s'esqueia, la situació de fallida de la recurrent.

La recurrent afirma que per tal com se li demana de procedir per si mateixa a aquesta valoració, com que aquesta és necessària per a la presentació d'un concordat creïble, quan ella no disposa de mitjans econòmics per a fer-ho, la Justícia li està impedit presentar aquest concordat i la situa en indefensió, vulnerant doncs el seu dret a la jurisdicció.

L'anàlisi literal de la decisió de la Sala Civil del 2015 que disposa que "*de manera que es procedeixi a la valoració de l'actiu i del passiu, incloses les sis unitats immobiliàries situades al Tarter, amb anterioritat a decretar si escau la situació de fallida de la recurrent*" és suficient per comprendre que no es designa al Tribunal de Batlles com a subjecte que ha de procedir a aquesta estimació.

A més, com ho destaca el Tribunal de Batlles en l'aute del 18 de juliol del 2018, no hi ha cap disposició legal que sustenti que un tribunal hagi de procedir a aquesta valoració quan la llei li encomana d'apreciar, si s'escau, la validesa d'una proposta de concordat.

Altrament, com ho precisa la Sala Civil en l'aute avui impugnat del 29 de gener del 2021, que resol el recurs d'apel·lació contra la declaració de fallida, no es pot tornar a debatre la qüestió sobre la valoració d'unes suposades unitats immobiliàries situades al Tarter, que no consten que siguin de la titularitat de la recurrent.

Així doncs, apareix que la situació de la recurrent, pel que fa a la seva capacitat d'aportar unes propostes de concordat, no deriva de cap manera de les resolucions judicials examinades, les quals no l'han situat en indefensió.

3.4. Per consegüent, ni la manca de fonamentació en Dret, ni la manca de lògica dels autes impugnats, ni la indefensió al·legades per la recurrent s'han pogut establir, i, el seu recurs d'empara està mancat de contingut constitucional que permeti acreditar una vulneració dels drets reconeguts a la Constitució i ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-17-RE interposat per la representació processal de la Sra. Maria Dolors March Vila contra l'aute del 3 de desembre del 2019, dictat per la Secció Civil 6 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 de gener del 2021, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

---

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 19 d'abril del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat